

7151478
6K-17

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu
Destek ve İdari Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 25701053/610
Konu : Yazılı Soru Önergesi cevabı.

TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU - TKHK

SORU ÖNERGELERİ

30/01/2015 10:31 / 68058082 / 610 / 99

00007891371

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.09.2014 tarih ve 43452547-120.00-194995 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sn. Süleyman ÇELEBİ' ye ait "Acil servislerin kapasitelerinin üzerinde çalışmasına ve acil servislerde görevli sağlık çalışanlarının şiddetten korunması için alınması gereken önlemlere ilişkin" 7/51478 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

EK:

Yazılı Soru Önergesi Cevabı (6 sayfa)

Sayı : 25701053/610

Konu : Yazılı Soru Önergesi cevabı.

İstanbul Milletvekili Sn. Süleyman ÇELEBİ' ye ait "Acil servislerin kapasitelerinin üzerinde çalışmasına ve acil servislerde görevli sağlık çalışanlarının şiddetten korunması için alınması gereken önlemlere ilişkin" 7/51478 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesinin cevabıdır.

Ülkemizde sağlık sisteminde birçok aksaklık yaşanırken, doktorlarımızın ve sağlık çalışanlarımızın durumu da torba yasalarda çıkan düzenlemelerle gün be gün kötüye gitmektedir. Sağlık görevlileri uzun ve esnek çalışma sistemine mecbur bırakılmaktadır. Sağlık çalışanlarının kazanılmış hakları gasp edilmektedir. Sağlık çalışanlarına dayatılan esnek ve uzun çalışma sistemi, nöbet sistemi, halkın yeterli ve nitelikli sağlık hakkını da engellemektedir.

Poliklinik randevu sistemine geçilmesiyle hastalar randevu almakta zorlanmakta ve bu durum acil servislere başvuran hasta sayısını artırmaktadır. Az sayıda personelle kapasitenin çok üstünde hastaya bakma zorunluluğu hastane personeli ve hekimlerimizi zorlamakta, çalışanlar sağlıklı bir tedavi süreci yürütememektedir. Sadece birkaç hekimin görevli olduğu acil servisler kapasitenin çok üstünde hasta yığılmasıyla işlevsizleştirilmektedir. Çok sayıda hasta yakınıyla ilgilenen doktorlar ve sağlık görevlileri defalarca hasta yakınları tarafından şiddete görmüş, darp edilmişlerdir. Acil servislerde yaşanan şiddet olayları en temel insan hakkı olan can güvenliğini tehdit etmektedir. Şiddet uygulayan hasta yakınlarına herhangi bir cezai yaptırım uygulanmamaktadır. Sağlık çalışanlarının işlerini tam olarak yapması için acillerdeki hasta yığılmasına ve personele uygulanan şiddet olaylarına çözüm üretilmelidir.

Bu nedenle;

SORU 1- Acil servislerde kapasitenin üzerinde hasta yoğunluğu ne zamana kadar sürecektir? Acil servislerdeki hasta yoğunluğunu karşılayacak nitelikte ve sayıda sağlık personeli bulunmakta mıdır? Acillerdeki bu yoğunluğu gidermek için yapmayı planladığınız herhangi bir uygulama var mıdır?

CEVAP 1- Acil servis hizmetleri "Yataklı Sağlık Tesislerinde Acil Servis Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliği" ile düzenlenmiş, acil servis hizmetlerinin çağın gereklerine, günümüz ihtiyaç ve beklentilerine uygun olarak geliştirilmesi maksadıyla, acil servislerin; personel durumu ile fiziki şartları, tıbbi donanım durumu, yataklı sağlık tesisinin statüsü, sunulan hizmetin yoğunluğu, hizmet verilen bölgenin coğrafi ve ulaşım şartları vb. hususlar göz önünde bulundurularak acil servisler yeniden yapılandırılmıştır.

Söz konusu tebliğin 8. maddesinin 1. fıkrasında; "Acil servislerde etkin bir hizmet sunumu için renk kodlaması uygulanır. Triyaj işlemi başvuru sırasında yapılır. Triyaj uygulaması için muayene, tetkik, tedavi, tıbbi ve cerrahi girişimler bakımından öncelik sırasına göre kırmızı, sarı

Sayı : 25701053/610

Konu : Yazılı Soru Önergesi cevabı.

ve yeşil renkler kullanılır. Renk kodlamasına ilişkin uygulama esasları Ek-7’de gösterilmiştir.”
hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre acil servise başvuran her hasta muayene edilmek ve triyaj ile renk kodlaması (kırmızı alan, sarı alan, yeşil alan) uygulanarak öncelik sırası belirlenmektedir. Özellikle triyaj ve renk kodlaması sonrası acil vaka olarak kabul edilmeyen yeşil alan hastaların, tedavi talepleri reddedilmemekle ve acil vakaların ardından tedavileri gerçekleştirilmekle beraber, yeşil alan hastalarının, hastanenin tam kadro ile hizmet verdiği mesai saatlerinde hastaneye müracaatları hususunda hastalarda farkındalık oluşturulmasına dair çalışmalar yapılmaktadır.

Acil servislerdeki nöbet hizmetleri anılan tebliğin 12. maddesi ile düzenlenmiş olup, acil servislerde sunulan sağlık hizmetleri, hasta yoğunluğu ve hastanenin hizmet rolü baz alınarak 5 kategoride (Acil Ünitesi, I. Seviye Acil Servis, II. Seviye Acil Servis, III. Seviye Acil Servis ve Dal Hastanesi Acil Servis) planlanmaktadır.

Personel Durumu;

- Acil Ünitelerde her vardiya için 1 tabip, 1 – 2 sağlık personeli,
- I. Seviye Acil Servislerde her vardiya için 1 – 2 Tabip, 1 – 2 sağlık personeli,
- II. Seviye Acil Servislerde en az 1 cerrahi branş acil servis nöbetçi hekimi, 1 dahili branş acil servis nöbetçi hekimi ve her vardiya için 2 – 4 Tabip, 2 – 7 sağlık personeli,
- III. Seviye Acil Servislerde tebliğin 12. maddesinin 4. fıkrasında sayılan branşlarda müstakil acil branş nöbeti tutulması ve her vardiya için 4 tabip, 7 ve üzeri sağlık personeli,
- Dal Hastaneleri Acil Servislerde hizmet sunduğu branşlarda III. Seviye standartları baz alınarak, planlanmaktadır.

Acil servislerde sunulan hizmetlerin iyileştirilmesine yönelik mevzuat değişikliği ile personel planlamalarına dair çalışmalarımız devam etmektedir.

SORU 2- Acil servislerde 1 ayda başvuran hasta sayısı kaçtır?

CEVAP 2- Bakanlığımıza bağlı hastanelerin acil servislerine 2014 yılı 8 aylık dönem içinde gerçekleşen aylık ortalama muayane sayısı 7.419.487 adettir.

SORU 3- Acil Servislerde görevli personel sayısı kaçtır?

Sayı : 25701053/610

Konu : Yazılı Soru Önergesi cevabı.

CEVAP 3- Bakanlığımıza bağlı sağlık tesislerinde Eylül 2014 tarihi itibarıyla, acil servilerde görev yapan sağlık personeli sayısı aşağıdaki tabloda sunulmuştur;

TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU SAĞLIK TESİSLERİ ACİL SERVİS AKTİF ÇALIŞAN PERSONEL SAYISI (EYLÜL 2014)	
EBE	1759
HEMŞİRE	9028
SAĞLIK MEMURU	6089
SAĞLIK TEKNİKERİ	415
SAĞLIK TEKNİSYENİ	13
PRATİSYEN TABİP	3892
UZMAN TABİP	690
Genel Toplam	21886

SORU 4- Uygulamakta olduğunuz poliklinik randevu sisteminin yeterli olmaması, randevu alamayan hastaların acile yığılmasına sebep olmuş mudur? Randevu sistemini geliştirerek acillerde yaşanan yığılmayı engellemeyi düşünüyor musunuz? Çözüm önerileriniz ve projeleriniz nelerdir?

CEVAP 4- Uygulamakta olduğumuz poliklinik randevu sistemi, MHRS (Merkezi Hekim Randevu Sistemi) uygulamasıdır. Vatandaşlarımız bu uygulama ile telefonla (ALO 182), web ve mobil cihazlara indirdikleri ücretsiz uygulamalar yoluyla poliklinik randevularını alabilmektedirler.

MHRS' nin kullanımı, uygulamaya başladığımız 2010 yılından bu yana gün geçtikçe artmaktadır. 2010 yılında randevu sayımız 729.916 iken, 2014 yılı Ekim ayına kadar olan randevu sayımız 62.332.308' e ulaşmıştır. Randevulu muayene oranlarımız ise % 40 lara varmaktadır. Bununla birlikte yoğun talebin karşılanamadığı durumlar olabilmektedir. Sağlık tesislerimizde randevulu hizmetin yanında randevusuz başvuran hastaların da muayene, bakım ve tedavi hizmetleri yürütülmektedir. Randevu alamayan vatandaşlarımız hastaneye direkt başvurarak sağlık hizmeti alabilmektedirler. Dolayısı ile acil polikliniklerde randevu alamayan vatandaşlardan kaynaklanan yığılmalar söz konusu değildir.

MHRS uygulamasının geliştirilmesine yönelik çalışmalarımız sürekli devam etmektedir. MHRS ile amaçlandığı gibi sağlık hizmetleri sunumunda verim ve kaliteyi arttırarak vatandaşlarımıza en iyi sağlık hizmetini verebilmek için çalışmalarımız devam etmektedir.

Sayı : 25701053/610

Konu : Yazılı Soru Önergesi cevabı.

SORU 5- Acil servislerde artan şiddet olayları sağlık çalışanlarının can güvenliği tehdit eder niteliktedir. Her gün, her acilde en az 1-2 doktor ya da sağlık görevlisi şiddete maruz kalmaktadır. Sağlık çalışanlarının en temel insan hakkı olan can güvenliği tehlikeydedir. Çalışanların can güvenliğinin sağlanması ve şiddet olaylarının son bulması için herhangi bir çalışma yürütülmekte midir? Çözüm önerileriniz nelerdir?

SORU 6- Avrupa'da sağlık çalışanlarına karşı yapılan sözel ve fiziksel şiddetin cezai yaptırımı vardır. Türkiye'de şiddete uğrayan, darp edilen sağlıkçıların korunması ve şiddeti uygulayanların cezalandırılması için mevzuatta bir değişiklik yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 5, 6- 28.04.2012 tarihli ve 28277 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan "Sağlık Personeline Karşı İşlenen Suçlar Nedeniyle Yapılacak Hukuki Yardımın Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnamenin "Hukuki Yardım" başlıklı 54 üncü maddesinde "Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında; sağlık hizmeti sunumu sırasında veya bu görevlerden dolayı personele karşı işlenen suçlar sebebiyle ceza hukuku kapsamında yürütülmekte olan işlemler ve davalarda personelin talebi üzerine Bakanlık ve bağlı kuruluşlarınca hukukî yardım yapılır. Bu yardımın usûl ve esasları Bakanlıkça belirlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Bakanlığımız sağlık çalışanlarına karşı hasta ve hasta yakınları tarafından uygulanan şiddet olaylarını önleme konusunda 2012/23 sayılı "Çalışan Güvenliğinin Sağlanması" Genelgesini 14.05.2012 tarihinde yayınlamıştır. Bu genelge doğrultusunda; tüm sağlık kurumlarında "Çalışan Güvenliği Birimleri" kurulmuştur. Bakanlık bünyesinde "Beyaz Kod Birimi" kurulmuş ve tüm sağlık çalışanlarının anında ulaşabilmeleri için 7/24 saat hizmet veren "Alo 113" telefon hattı tahsis edilmiştir. Tüm sağlık kurum ve kuruluşlarda risk değerlendirmeleri yapılmış ve güvenlik tedbirleri arttırılmıştır. Sağlık kurum ve kuruluşlarının acil servisleri ve umumi alanlarında kamera ile takip sistemi getirilmiştir. Sağlık çalışanlarına, çalışan güvenliği ve beyaz kod uygulamaları anlatılmıştır ve "Hasta ve Çalışan Güvenliği Sempozyumları" düzenlenmiştir.

Sağlık çalışanlarına şiddetin azalmasına yönelik toplumsal farkındalık çalışmaları kapsamında; "Sevgi En İyi İlaçtır" temalı kampanya düzenlenmiştir. Emeye Saygı Şiddete Sıfır Tolerans Sempozyumu, Hasta ve Çalışan Güvenliği Sempozyumları gerçekleştirilmiştir.

"Sağlık Bakanlığı Personeline Karşı İşlenen Suçlar Nedeniyle Yapılacak Hukuki Yardım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" 28.04.2012 tarihinde resmi gazetede yayınlamıştır. Tüm sağlık çalışanları yapılan bu mevzuat çalışmalar doğrultusunda, şiddete maruz kaldıkları durumlarda Bakanlığımız tarafından gerekli destek ve hukuki yardımı alabilmektedir.

Kişî hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemek ve bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda düzenlenmiş olup, kamu görevlilerine yönelik görevleri sebebiyle işlenen suçlar ve müeyyideleri de bu Kanunda yer almaktadır. Dolayısıyla, sağlık çalışanları da kendilerine yönelen sözel veya fiziksel şiddet hallerinde bu Kanun hükümlerine tabi olarak koruma kapsamındadır ve suç işleyenler bu Kanunda öngörülen cezai yaptırımlar

Sayı : 25701053/610

Konu : Yazılı Soru Önergesi cevabı.

uygulanmaktadır.

Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personelin, bu görevleriyle bağlantılı olarak kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulanmasında kamu görevlisi sayılması sağlanmıştır. 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda yapılan değişiklik ile, sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tutuklama nedeni varsayılan suçlar arasına alınmış, ayrıca Bakanlığımız sağlık çalışanına yönelik şiddetin önlenmesine yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

SORU 7- Sağlık çalışanlarının yaşamını tehdit eden şiddet olaylarının durdurulması için "Sağlıkta Şiddet Yasası"nı çıkartmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 7- Bakanlığımız girişimleri sonucu 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda suç ve cezalar düzenlenmiş olup, kamu görevlilerine yönelik görevleri sebebiyle işlenen suçlar ve müeyyideleri de bu Kanunda yer almaktadır. Dolayısıyla, sağlık çalışanları da kendilerine yönelen sözel veya fiziksel şiddet hallerinde bu Kanun hükümlerine tabi olarak koruma kapsamındadır.

Bakanlığımızca sağlık çalışanlarının şiddetten korunmasına yönelik olarak yapılan özel düzenleme ve uygulamalar ile, sağlık çalışanlarına yönelik sözel ve fiziksel şiddete karşı, suç ve suçluların tespiti ile gerekli müeyyidelerin uygulanmasına yönelik koruyucu ve destekleyici bir sistem getirilmiş bulunmaktadır.

Dolayısıyla, sağlıkta şiddetin önlenmesine yönelik genel hükümler ve olaya özgü Bakanlığımızca yapılan düzenlemeler mevcuttur. Ayrıca, lüzum duyulması halinde gerekli Kanuni düzenlemelerin yapılacağına da tereddüt bulunmamaktadır.

Bakanlığımızca yapılan ve yukarıda zikredilen düzenleme ve uygulamalar ile, sağlık çalışanlarına yönelik sözel ve fiziksel şiddete karşı, suç ve suçluların tespiti ile gerekli müeyyidelerin uygulanmasına yönelik koruyucu ve destekleyici bir sistem getirilmiş bulunmaktadır.

SORU 8- Geçtiğimiz günlerde Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesinin acil servisi eli sopalı hasta yakınları tarafından basılarak, hastanede görevli sağlık memurları ve hekimler darp edilmiştir. Yasal olarak çalışanlarının güvenliğinin sağlanmasında birinci derecede sorumlu olan hastane yönetimi şiddet gören personele destek vermeyerek "bir doktor dayak yiyorsa mutlaka bir sebebi vardır" şeklinde bir açıklama getirmiştir. Bu açıklama şiddeti teşvik edecek niteliktedir. Bu açıklamayı yapan hastane yöneticisi hakkında yasal işlem başlatmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 8- Bakanlığımıza bağlı ilgili Kurumumuz tarafından konu ile ilgili Bakırköy Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliğine araştırılması için talimat verilmiş olup, alınan cevabi yazıda;

Sayı : 25701053/610

Konu : Yazılı Soru Önergesi cevabı.

Bakırköy Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliğine bağlı Bağcılar Eğitim Araştırma Hastanesi Hastane Yöneticiliği görevi, 663 sayılı KHK' ye istinaden 02/11/2012 tarihinden itibaren Prof. Dr. Ahmet Yaser MÜSLÜMANOĞLU tarafından yürütülmektedir.

Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesinin bulunduğu konum itibarıyla, dokuz aylık adli vaka sayısı (darp/cebir:16883, bıçakla yaralama:7845, kadına şiddet:3170, ateşli silah yaralanması:442, çocuk istismarı:80, trafik kazası:7845, madde bağımlılığı:3532 dir.)

İncelendiğinde çalışan ve hasta hakları güvenliği konusunun ne kadar önem arz ettiği görülmektedir.

Çalışan ve hasta hakları güvenliğinin maksimum düzeyde sağlanması adına güvenlik elamanları %70 oranında acil kliniklerinde görevlendirilmiş, çalışan güveninin sağlanması adına fiziki koşullar iyileştirilmiş, Kaymakamlık ve Emniyet Müdürlüğü ile toplantılar yapılarak güvenliğin maksimum seviyede sağlanması için aktif olarak girişimlerde bulunmaktadır. Hastane Yöneticisi Prof. Dr. Ahmet Yaser MÜSLÜMANOĞLU; çalışanlara karşı herhangi bir mobbing uygulaması söz konusu olmamakla birlikte günümüz sorunlarından biri haline gelen sağlık çalışanına şiddetin önlenmesi amacı ile plan projeler geliştirerek özverili çalışma sergilemediği bildirilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere İlginin özverili çalışmaları ve konu hakkındaki hassasiyeti göz önünde bulundurularak herhangi adli bir işlem tesis edilmesine gerek görülmemiştir.

SORU 9- Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi çalışanlarının can güvenliğini sağlamak, gerekli güvenlik önlemlerini almayarak mobbing mi uygulanmaktadır?

CEVAP 9- Genel Sekreterliğimize bağlı Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesinde çalışan personelin herhangi bir şiddete maruz kalmaması için, mevzuatın çalıştırılmasına izin verdiği ölçüde güvenlik personeli sayısının %70'i acil serviste görevlendirilmiş, sağlık çalışanlarının korunması için tüm fiziksel koşulların sağlanması amacıyla çalışmalar yapılmış ve bu nedenle hastane acili 18.09.2014 tarihinden itibaren 75 – 90 gün sürecek tadilat başlatılmıştır. Bununla birlikte bölgenin nüfus özellikleri ve hastanemizin konumu itibarı ile iki milyon nüfusa hitap eden büyük bir hastane olmasından dolayı güvenlik önlemleri çerçevesinde gerek Kaymakamlarla gerek Emniyet Müdürleri ile toplantı yapılarak çözüm arayışına devam edilmektedir. Bu kapsamda çalışanlara karşı herhangi bir mobbing uygulaması söz konusu olmamakla birlikte günümüzün sorunları haline gelen sağlık çalışanına şiddetin önlenmesi amacı ile plan projeler geliştirilerek sağlık çalışanına şiddetin önlenmesi yönünde çaba harcanmaktadır.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.